

Գևորգ Իսրայելյան
*Եվրասիա միջազգային համալսարանի դասախոս,
իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ*
Էլ. հասցե՝ gevorg.israyelyan@eiu.am

DOI: 10.53614/18294952-2024.2-40

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԻՄՔԵՐԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՐՈՇ ՀԱՐՑԵՐ

Հեղինակի հետազոտության արդյունքները վկայում են, որ Հայաստանի Հանրապետությունում փորձագիտական գործունեության իրավական հիմքերն ունեն կարգավորման թերություններ, մասնավորապես՝ վարչական իրավունքի կարգավորման ոլորտում: Բացի այդ, ներկայումս չկա մեկ միասնական նորմատիվ իրավական ակտ, որը փորձագիտական գործունեության համար հիմնարար նշանակություն ունենա, սահմանի հիմնական հասկացությունները, կարգավորի փորձաքննությունների նշանակման, կազմակերպման, անցկացման ընդհանուր մոտեցումները, բեռնաթափի ձյուղային օրենսդրությունն անհարկի նույնաբանական կարգավորումներից, ունենա ավելի լայն ընդգրկվածություն՝ ներառելով նաև արտադատական փորձաքննությունների տեսակները:

Նշված իրավիճակի շտկման համար առաջարկությունների ներկայացմանն է ուղղված սույն հետազոտությունը:

Հիմնաբառեր. փորձագիտական գործունեություն, իրավական հիմքեր, վարչական վարույթ:

Ներածություն

Փորձագիտական գործունեության իրավական հիմքերը բազմազան են, դրանց թվին են դասվում դատավարական օրենսդրությունը, նորմատիվ իրավական այլ ակտերը: Մեր հետազոտության արդյունքները հավաստում են, որ

իրավական հիմքերն ունեն կարգավորման թերություններ, մասնավորապես՝ վարչական իրավունքի կարգավորման ոլորտում: Բացի այդ, Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայումս չկա մեկ միասնական նորմատիվ իրավական ակտ, որը հիմնարար նշանակություն ունենա փորձագիտական գործունեության համար, սահմանի հիմնական հասկացությունները, կարգավորի փորձաքննությունների նշանակման, կազմակերպման, անցկացման ընդհանուր մոտեցումները, բեռնաթափի ճյուղային օրենսդրությունն անհարկի նույնաբանական կարգավորումներից, ունենա ավելի լայն ընդգրկվածություն՝ ներառելով նաև արտադատական փորձաքննությունների տեսակները:

Սույն հետազոտության նպատակն է փորձագիտական գործունեության իրավական հիմքերի թերությունների վերհանումը, իսկ խնդիրն է ստեղծված իրավիճակի շտկմանն ուղղված առաջարկությունների ներկայացումը:

Մեթոդը

Հետազոտության մեթոդաբանական հիմքն են կազմել վերլուծության, ձևական իրավական և տրամաբանական մեթոդները:

Փորձագիտական գործունեության իրավական կարգավորման առկա խնդիրները

Որպես հանցագործությունների և օրենքի այլ խախտումների դեմ պայքարին օժանդակող սոցիալական գործունեության յուրահատուկ տեսակ՝ փորձագիտական գործունեությունն ունի դատավարական, վարչական վարությամբ և այլ իրավական հիմքեր:

Հայաստանի Հանրապետությունում փորձագիտական գործունեության իրավական հիմքերին դասվում են դատավարական օրենսդրությունը, այդ թվում՝ Քրեական դատավարության օրենսգիրքը, Քաղաքացիական դատավարության օրենսգիրքը, Վարչական դատավարության օրենսգիրքը, ինչպես նաև «Ոստիկանության մասին» օրենքը և այլ նորմատիվ իրավական ակտեր:

Նշվածից ակնհայտորեն բխում է, որ այս պահին Հանրապետությունում փորձագիտական գործունեության իրավական հիմքերի ցանկը չի ներառում մեկ միասնական այնպիսի նորմատիվ իրավական ակտ, որն ունենա հիմնարար նշանակություն, սահմանի հիմնական հասկացությունները և կարգավորի փորձագիտական գործունեության ընդհանուր հարցերը, ունենա ավելի լայն ընդգրկվածություն՝ ներառելով փորձաքննության արտադատական տեսակները, հնարավորություն տա բեռնաթափել ճյուղային օրենսդրությունը նույնաբանական կարգավորումներից: Այսպես, հիշատակված ակտի առկայության դեպքում կվերանա տարբեր նորմատիվ իրավական ակտերում փորձագետի հասկացությունը, կարգավիճակը, փորձաքննությունների տեսակները նախատեսող և կոնկրետ բնագավառի համար առանձնահատկություններ չունեցող այլ հարաբերությունները կարգավորող նորմերի կրկնության անհրաժեշտությունը, կբացառվի մինչև հասկացությունների (օրինակ՝ ապացույցների) տարբեր ձևակերպումների առկայությունը՝ ապա-

հովելով միատեսակ եզրութաբանություն:

Հանուն արդարության անհրաժեշտ է հիշատակել, որ «Դատափորձագիտական գործունեության մասին» օրենք ընդունելու փորձ արվել է: Համաձայն նախագիծը, որը շրջանառության մեջ էր դրվել 2023 թվականի դեկտեմբեր ամսին, առաջարկում էր կարգավորել դատափորձագիտական հաստատությունների և դատական փորձագետների իրավական կարգավիճակը, դատափորձագիտական գործունեության հետ կապված իրավական և կազմակերպական հարցերը: Սակայն նախագիծն ուներ կարգավորման թերություններ (Израелян, 2024, էջ 149): Այլ թերություններից բացի, մեր կարծիքով, ակնհայտ են հետևյալ բացթողումները.

1. Նախատեսված չէ իրավապահ վարչական վարույթներում փորձաքնությունների նշանակման և անցկացման հարցը, մինչդեռ վարչական (նյութական) իրավունքը պարունակում է փորձաքնություն նշանակելու լիազորություն սահմանող նորմեր: Օրինակ՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 272-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է, որ փորձագետ նշանակում է այն մարմինը (պաշտոնատար անձը), որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, այն դեպքում, երբ հատուկ գիտելիքների անհրաժեշտություն է զգացվում:

2. Նախատեսված չէ քրեաբանական փորձաքնության նշանակման և անցկացման հարցը:

Հայտնի է, որ հանցավորությունը պայմանավորում են բնությո՞վ տարբեր գործոններ՝ սոցիալական, տնտեսական, քաղաքական և այլն: Տարբեր հանգամանքներով պայմանավորված այդ գործոնների շարքում իրենց ուրույն տեղն են զբաղեցնում իրավական բնույթի դետերմինանտները՝ օրենսդրության ժամանակավրեպ լինելը, իրավական ակտերում բացերի և կանոնակարգման թերությունների, քրեածին և զոհածին վտանգներ պարունակող կարգավորումների առկայությունը և այլն (Իսրայելյան, 2019, էջ 48, Шевчук, 2019, էջ 184): Դրանց դեմ պայքարի արդի գործիքներից է իրավական ակտերի քրեաբանական փորձաքնությունը: Այն իրավական ակտերի նախագծերի և հանցավորության դետերմինանտների ու կանխարգելման միջև փոխադարձ կապի բացահայտման նպատակով անցկացվող էմպիրիկ քրեաբանական հետազոտություն է, որը որոշակի մեթոդներով իրականացվում է հատուկ գիտելիքներ և իրավասություն ունեցող մարմինների կողմից՝ այնպիսի իրավական ակտերի ընդունման համար, որոնք կնպաստեն հանցավորության քանակական ցուցանիշների նվազմանը և ինքնավերարտադրմանը խոչընդոտելուն (Осипова, 2008, էջ 116):

Հայաստանի Հանրապետությունում քրեաբանական փորձաքնության կարգավորմանն են նվիրված «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի «Փորձաքնությունների ազգային բյուրո» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն ստեղծելու և նրա կանոնադրությունը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 22.07.2004թ. № 1127-Ն որոշման մի քանի դրույթներ: Այսպես, նշված որոշման

3-րդ կետի «է» ենթակետի կարգավորումների համաձայն՝ Փորձաքննությունների ազգային բյուրոյի նպատակներից է իրավաստեղծ լիազորություններ ունեցող մարմինների որոշմամբ իրավական ակտերի նախագծերի քրեաբանական փորձաքննությունների կազմակերպումը և իրականացումը:

Իհարկե, թվարկված փորձաքննությունները չեն դասվում դատական փորձաքննությունների շարքին, սակայն դրանք իրավապահ գործունեությանն օժանդակելու կարևոր գործառույթ են իրականացնում, ուստի միասնական ակտում կարգավորման անհրաժեշտությունը զգացվում է:

Փորձագիտական գործունեության կարգավորման բացեր կան նաև գործող իրավակարգավորումներում: Խոսքը, մասնավորապես, վարչական (նյութական) օրենսդրության համապատասխան կարգավորումների մասին: Ինչպես վերը նշվեց, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 272-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է, որ փորձագետ նշանակում է այն մարմինը (պաշտոնատար անձը), որի վարույթում գտնվում է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, այն դեպքում, երբ հատուկ գիտելիքների անհրաժեշտություն է զգացվում: Համանման կարգավորում է նախատեսված նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 45-րդ հոդվածի 1-ին մասում: Սրանք, ըստ էության, վարչական վարույթում փորձաքննության նշանակման կարգի վերաբերյալ եզակի կարգավորումներ են, որոնք ոչ միայն մանրամասն չեն կանոնակարգում փորձաքննության կազմակերպական հարցերը, այլև աչքի են ընկնում իրենց անորոշությամբ՝ փորձաքննության նշանակման հարցը թողնելով նշանակող սուբյեկտի հայեցողությանը: Մինչդեռ որոշակի գործերով կոնկրետ հանգամանքների (օրինակ՝ ալկոհոլ, թմրամիջոց օգտագործած լինելը, պատժառված վնասի չափը և այլն) պարզման նպատակով փորձաքննության նշանակման պարտադիրությունը պետք է նախատեսել օրենքով:

Առկա խնդիրների լուծման առաջարկություններ

Վերոգրյալ խնդիրների լուծման նպատակով, կարծում ենք, անհրաժեշտ է.

1. Խնդրո առարկա ոլորտի համար նախագծել միասնական ակտ, որը կանվանվի ոչ թե «դատափորձագիտական գործունեության», այլ «փորձագիտական գործունեության» մասին:

Հայտնի է, որ «դատափորձագիտական գործունեություն» եզրույթը մեկնաբանվում է որպես դատավարության ընթացքում կատարվող գործողությունների համակարգ, որոնք ներառում են իրավասու մարմինների կողմից դատական փորձաքննությունների նշանակման, կազմակերպման և անցկացման գործընթացը՝ կոնկրետ գործի փաստական հանգամանքների բացահայտման նպատակով: Այլ խոսքով՝ այդ գործունեությունն ուղղված է վարույթն իրականացնող մարմիններին այնպիսի փաստական տվյալներով ապահովելուն, որոնք, օրենսդրության պահանջներին համապատասխանելու դեպքում, ձանաչվում են դատական ապացույցներ և դրվում են համապատասխան դատավարական փաստաթղթի հիմքում (Ենգիբարյան, Հով-

սեփյան, 2020, էջ 8):

Սակայն, ինչպես վերը նշվեց, փորձագիտական գործունեությունն անհրաժեշտ է նաև վարչական, մասնավորապես՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերով, որոնք քննվում են վարչական մարմինների կողմից:

Նմանապես, չպետք է մոռանալ նաև քրեաբանական փորձաքննության մասին: Որպես ոլորտի համար հիմնարար նշանակություն ունեցող իրավական հիմք՝ «Փորձագիտական գործունեության մասին» օրենքը պետք է ընդհանուր ձևով կանոնակարգի նաև իրավական ակտերի քրեաբանական փորձաքննությանն առնչվող հարաբերությունները: Նման կարգավորումը հիմք կհանդիսանա «Քրեաբանական փորձաքննության մասին» օրենքի ընդունման համար, որն ավելի մանրամասն կկանոնակարգի փորձաքննության այս տեսակի կապակցությամբ ծավալվող հարաբերությունները (Իսրայելյան, 2024, էջ 26):

Այլ կերպ ասած, պետք է հաշվի առնվեն փորձաքննությունների արտադատական տեսակները, որոնք օժանդակում են իրավապահ գործունեությանը:

Վերոգրյալի տրամաբանությունից ելնելով՝ դասական սուբյեկտներից բացի (մինչդատական վարույթ իրականացնող մարմին, դատարան), փորձաքննություն նշանակող սուբյեկտների թվին պետք է դասել նաև վարչական մարմիններին, ինչպես նաև իրավաստեղծ մարմիններին՝ քրեաբանական փորձաքննության նշանակման հարցերով:

2. Վարչական (նյութական) օրենսդրության համապատասխան կարգավորումների կատարելագործման համար նախատեսել լրացուցիչ նորմ, որը կկարգավորի փորձաքննության նշանակման պարտադիր դեպքերը: Իսկ մինչև վերոգրյալ օրենքի ընդունումը մանրամասն պետք է կարգավորվեն հետևյալ հարցերը.

- 1) փորձաքննության ուղարկվող օբյեկտների ցանկը,
- 2) համեմատական հետազոտության համար նմուշների նախապատրաստությունը,
- 3) փորձագիտական կազմակերպության ընտրության հարցը,
- 4) փորձաքննություն նշանակելու որոշման կայացման կարգը և այլն (ՔԵԱ, 2015, էջ 194):

Եզրակացություն

Մեր կողմից կատարված հետազոտության արդյունքները հանգում են հետևյալին.

1. Փորձագիտական գործունեության իրավական հիմքերը բազմազան են, դրանց թվին են դասվում դատավարական օրենսդրությունը, նորմատիվ իրավական այլ ակտերը: Մեր հետազոտության տվյալները հավաստում են, որ իրավական հիմքերն ունեն կարգավորման թերություններ: Խոսքը, մասնավորապես, վարչական (նյութական) օրենսդրության համապատասխան կարգավորումների մասին, որոնք ոչ միայն մանրամասն չեն կանոնակարգում փորձաքննության կազմակերպական հարցերը, այլև աչքի են ընկնում իրենց անորոշությամբ՝ փորձաքննության նշանակման հարցը թողնելով նշա-

նակող սուբյեկտի հայեցողությանը: Մինչդեռ որոշակի գործերով կոնկրետ հանգամանքների (օրինակ՝ ակոհող, թմրամիջոց օգտագործած լինելը, պատճառված վնասի չափը և այլն) պարզման նպատակով փորձաքննության նշանակման պարտադիրությունը պետք է նախատեսել օրենքով:

Բացի այդ, Հայաստանի Հանրապետությունում ներկայումս չկա մեկ միասնական նորմատիվ իրավական ակտ, որը փորձագիտական գործունեության համար ունենա հիմնարար նշանակություն, սահմանի հիմնական հասկացությունները, կարգավորի փորձաքննությունների նշանակման, կազմակերպման, անցկացման ընդհանուր մոտեցումները, ներառի փորձաքննության արտադատական տեսակները, բեռնաթափի ճյուղային օրենսդրությունն անհարկի նույնաբանական կարգավորումներից:

2. Վերը թվարկված խնդիրների լուծման նպատակով, կարծում ենք, անհրաժեշտ է.

1) Քննարկվող ոլորտի համար նախագծել միասնական ակտ, որը կկարգավորի փորձաքննությունների նշանակման, կազմակերպման և անցկացման ընդհանուր բնույթի հարցերը, կսահմանի հիմնական հասկացությունները, կներառի փորձաքննությունների արտադատական տեսակները, որոնք օժանդակում են իրավապահ գործունեությանը, կբեռնաթափի ճյուղային օրենսդրությունն անհարկի նույնաբանական կարգավորումներից:

2) Վարչական (նյութական) օրենսդրության համապատասխան կարգավորումների կատարելագործման համար նախատեսել լրացուցիչ նորմ, որը կկարգավորի փորձաքննության նշանակման պարտադիր դեպքերը, անցկացման կարգի մանրամասները:

Օգտագործված գրականության ցանկ

«Դատափորձագիտական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագիծ // <https://www.e-draft.am/projects/6591/about> (վերջին մուտք՝ 04.01.2024):

Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգիրք, ընդունվել է 06.12.1985թ.: ՀՍՍՀ ԳՍՏ 1985/23:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք, ընդունվել է 18.02.2004թ.: ՀՕ-41-Ն: ՀՀՊՏ 2004.03.31/18(317): Հոդ.413:

«Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի «Փորձաքննությունների ազգային բյուրո» պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն սրելով՝ և նրա կանոնադրությունը հաստատելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության № 1127-Ն որոշում, ընդունվել է 22.07.2004թ.:

Ենգիբարյան Վ. Գ., Հովսեփյան Ա. Ն., Դատական փորձաքննությունների տեսական և գործնական արդի հիմնախնդիրները / Վ. Գ. Ենգիբարյան, Ա. Ն. Հովսեփյան. – Եր.: ՀՀ արդարադատության ակադեմիա, 2020. – 332 էջ:

Իսրայելյան Գ., Նորմատիվ իրավական ակտերի նախագծերի քրեաբանական փորձաքննության իրավական կարգավորման կարարելագործման խնդիրը Հայաստանի Հանրապետությունում // Բանբեր Եվրասիա համալսարանի, № 1,

2024, էջեր 24–32:

Իսրայելյան Գ. Վ., *Կիրառական քրեաբանության արդի խնդիրները Հայաստանի Հանրապետությունում*: Գիտագործնական ձեռնարկ: Երևան, Հեղ. հրատ., Աստղիկ գրատուն, 2019. – 192 էջ:

Израелян Г. *Некоторые вопросы совершенствования регулирования общих положений проекта закона Республики Армения «О судебноэкспертной деятельности»* // Национальные и международные тенденции и перспективы развития судебной экспертизы: сборник докладов Научно-практической конференции с международным участием, г. Нижний Новгород, 22–23 мая 2024 г. Нижний Новгород: ННГУ, 2024 С. 148–151.

Рец Д. С. *Применение криминалистических методов в административном производстве* // Вестник КГУ им. Н.А. Некрасова № 3, 2015, 191–195.

Осипова Е.С. *Понятие и сущность криминологической экспертизы нормативно-правовых актов* // <https://sun.tsu.ru/mminfo/000063105/312/image/312-113.pdf> (վերջին մուտք՝ 24.09.2024):

Шевчук Н.Н. *Криминологическая экспертиза как мера предупреждения правонарушений* // Вестник Полоцкого государственного университета. Экономические и юридические науки. 2019. № 6. С. 181–188:

References

«Datapordzagitakan gortsuneutyany masin» Hayastani Hanrapetutyany orenqi nakhagits // <https://www.e-draft.am/projects/6591/about> (verjin mutq՝ 04.01.2024).

Varchakan iravakhakhtumneri veraberyal Hayastani Hanrapetutyany orensghir, yndunvel e 06.12.1985t.: HSSH GST 1985/23.

«Varchararutyany himunghneri ev varchakan varuyti masin» Hayastani Hanrapetutyany orenq, yndunvel e 18.02.2004t. HO–41–N. HHPT 2004.03.31/18(317). Hod. 413.

«Hayastani Hanrapetutyany gitutyunneri azgayin akademiayi «Pordzaqnnutyunneri azgayin byuro» petakan voch arevtrayin kazmakerputyun steghtselu ev nra kanonadrutyuny hastatelu masin» Hayastani Hanrapetutyany karavarutyany № 1127–N voroshum, yndunvel e 22.07.2004t.

Engibaryan V. G., Hovsepyan A. N., *Datakan pordzaqnnutyunneri tesakan ev gortsakan ardi himnakhndirneri* / V.G. Engibaryan, A. N. Hovsepyan. – Er.: HH ardaradatutyany akademiya, 2020. – 332 ej:

Israyelyan G., *Normativ iravakan akteri nakhaghtseri qreabanakan pordzaqnnutyany iravakan kargavorman katarelagortsman khndiry Hayastani Hanrapetutyanyum* // Banber Evrasia hamalsarani, № 1, 2024, ejer 24–32:

Israyelyan G. V., *Kirarakan qreabanutyany ardi khndirneri Hayastani Hanrapetutyanyum*: Gitagortsakan dzernark: Yerevan, Hegh. hrat., Astghik gratun, 2019. – 192 ej.

Israyelyan G. *Nekotorye voprosy sovershenstvovaniya regulirovaniya obshikh polojenih proekta zakona Respubliki Armenia «O sudebnoekspertnoi deyatelnosti»* // Natsionalnye i mejdunarodnye tendencii i perspektivy razvitiya sudebnoi ekspertizy: sbornik dokladov Nauchno–prakticheskoi konferencii s mejdunarodnim uchastiem, g. Nijnih Novgorod, 22–23 may 2024 g. Nijnih Novgorod: NNGU, 2024 S. 148–151.

- Rec D. S. *Primenenie kriminalisticheskikh metodov v administrativnom proizvodstve* // Vestnik KGU im. N.A. Nekrasova № 3, 2015, 191–195.
- Osipova E. S. *Ponyatie i shushnosth kriminologicheskoi ekspertizy normativno-pravovikh aktov* // <https://sun.tsu.ru/mminfo/000063105/312/image/312-113.pdf> (verjin mutq` 24.09.2024).
- Shevchuk N. N. *Kriminologicheskaya ekspertiza kak mera preduprezhdenia pravonarushenih* // Vestnik Polochkogo gosudarstvennogo universiteta. Ekonomicheskie i yuridicheskie nauki. 2019. № 6. S. 181–188.

Геворг Исраелян

*Преподаватель Международного университета Евразия,
кандидат юридических наук, доцент
Эл. адрес: gevorg.israyelyan@eiu.am*

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ПРАВОВЫХ ОСНОВ ЭКСПЕРТНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕСПУБЛИКЕ АРМЕНИЯ

Правовые основы экспертной деятельности разнообразны, к их числу относятся процессуальное законодательство и иные нормативные правовые акты. Результаты исследования автора подтверждают, что правовые основы имеют недостатки регламентирования. Речь идет, в частности, о соответствующих нормах административного (материального) законодательства, которые не только детально не регламентируют организационные вопросы экспертизы, но и отличаются своей неопределенностью, оставляя вопрос о назначении экспертизы на усмотрение назначающего субъекта. Между тем, для выяснения конкретных обстоятельств (употребление алкоголя, наркотиков, размер причиненного ущерба и т.п.) в определенных случаях обязательность назначения экспертизы должна быть закреплена в законе.

Кроме того, в настоящее время в Республике Армения не существует единого нормативного правового акта, который имел бы основополагающее значение для экспертной деятельности и регулировал общие подходы назначения, организации и проведения экспертиз, разгружал отраслевое законодательство от тавтологических понятий, предусматривал внесудебные виды экспертиз.

Для решения указанных проблем автор считает необходимым: 1) Разработать единый нормативный правовой акт, который будет регулировать основные понятия, общие вопросы назначения, организации и проведения экспертиз, включать внесудебные виды экспертиз, обеспечивающие правоохранительную деятельность, разгружать отраслевое законодательство от тавтологических понятий; 2) В целях совершенствования соответствующих норм административного (материального) законодательства предусмотреть

дополнительную норму, которая будет регулировать обязательные случаи назначения экспертизы, детали процедуры ее проведения.

Ключевые слова: экспертная деятельность, правовые основы, административное производство.

Gevorg Israyelyan

Lecturer of the Law Department at Eurasia International University,

Ph.D. in Law, Associate Professor

Email: gevorg.israyelyan@eiu.am

SOME PROBLEMS OF IMPROVING THE LEGAL BASIS EXPERT ACTIVITY IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

The legal basis of expert activity is diverse, including procedural legislation and other regulatory legal acts. The results of the author's research confirm that the legal framework has regulatory shortcomings. In particular, the relevant norms of administrative (material) legislation not only fail to regulate the organizational aspects of expert examination in sufficient detail but also exhibit uncertainty, leaving the appointment of an examination at the discretion of the responsible authority. Meanwhile, in order to clarify specific circumstances (alcohol, drug use, the amount of damage caused, etc.), in some cases, the obligation to appoint an examination should be established by law.

In addition, at present, there is no single regulatory legal act in the Republic of Armenia that would be fundamental for expert activity, regulate general approaches to the appointment, organization, and conduct of examinations, relieve sectoral legislation from tautological concepts, and provide for non-judicial types of examinations.

To solve these problems, the author considers it necessary to: 1) develop a unified regulatory legal act that will regulate key concepts, general issues of appointment, organization and conduct of examinations, relieve sectoral legislation from tautological concepts and include non-judicial types of examinations that support law enforcement activities. 2) improve the relevant norms of administrative (material) legislation by introducing an additional provision that will regulate mandatory cases of appointing an expert examination and the details of its procedure.

Key words: expert activity, legal bases, administrative proceedings.

Հոդվածը խմբագրություն է ներկայացվել՝ 2024թ. նոյեմբերի 20-ին:

Հոդվածը հանձնվել է գրախոսման՝ 2024թ. նոյեմբերի 25-ին:

Հոդվածն ընդունվել է տպագրության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 26-ին: